

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันรัฐธรรมนูญ เวลาสมัยพุทธกาลนะ เวลาพระจุนทะไปเห็นลัทธิศาสนาอื่นๆ เวลา ศาสดาเขาเสียไปแล้วเขามีแต่ปัญหา แล้วมาถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าทำไมเป็นแบบ นั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเพราะเขาไม่มีวินัย พระจุนทะนิมนต์ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติวินัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกบัญญัติไม่ได้หรอก เพราะมันยังไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่ทำสิ่งใดที่ไม่มีเหตุไม่มีผลไง

ฉะนั้น พอเริ่มมีพระเริ่มทำผิดขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบัญญัติวินัยเป็น ขึ้นเป็นตอนเข้ามา นี่เพราะวินัยอันนั้น ศาสนาเรานี้มัน ๒,๐๐๐ กว่าปี เพราะวินัยไง เพราะวินัยคือ กฎหมาย กฎหมายบังคับไว้ ฉะนั้น กฎหมายไม่ใช่ธรรม ธรรมและวินัยๆ ธรรมคือสังฆธรรมความ จริง แต่วินัยเป็นรั้วกันไว้ ถ้าไม่มีรั้วกันไว้ละ นี่ไม่มีวินัยเลย คุณอย่างอาจารย์วาทก็เชื่อตามอาจารย์กัน ไป แม้แต่นิพพานแล้วยังมีสุขชาติเหนือนิพพานขึ้นไปอีก นิพพานมันมีอะไรเหนือนิพพานขึ้นไป ละ แต่สุขชาตินี้เหนือนิพพานขึ้นไปอีกนะ

นี่ธรรม ธรรมแล้วแต่จินตนาการของคน ถ้ามันไม่เป็นความจริง

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันมีวินัยล้อมไว้ เพราะปาราชิก ๔ อวดอุตตริมนุสสธรรมที่ไม่มีใน ตน แต่ถ้ามีละ ถ้ามีในตนขึ้นมา มีในตนเราจะสั่งจะสอนเขาใช้ไหม เราจะบอกเขาใช้ไหม มัน ไม่ใช่อวดอุตตริ ถ้าไม่ได้อวดอุตตรินะ นี่ธรรมและวินัย

วันนี้วันรัฐธรรมนูญไง เห็นไหม เวลาเรามีรัฐธรรมนูญเพื่ออะไร? เพราะมนุษย์เป็นสัตว์ สังคม มนุษย์นะ มนุษย์ที่มีหิริโอปปัตตปะ มีความเกรงกลัว มีความละอาย ทำสิ่งใดไม่ต้องมี กฎหมายหรอก เขาไม่ทำผิดพลาด ไม่เอารัดเอาเปรียบใครหรอก เพราะมีหิริ มีโอปปัตตปะ มีความ

ละอายในใจของตัว แต่มนุษย์ที่มันหน้าด้าน มีกฎหมายแล้วมันก็ไม่ฟัง มันหาทางออก มันหาทาง บิดเบือนมันไปตลอดเวลา

นี่จะบอกว่ากฎหมายมีคุณประโยชน์มาก มีคุณประโยชน์ เห็นไหม เพราะวินัยเป็นรั้วรอบ ขอบชิดไว้ไม่ให้พระออกนอกถิ่นนอกทาง ไม่ให้พวกเราทำออกนอกถิ่นนอกทาง เพราะเวลาตีความ ตีความตามความพอใจของตัวมันไปได้ทั้งนั้นแหละ นี่มันมีประโยชน์มาก เพราะมีวินัยมันถึงจะมีความเข้มแข็งขึ้นมา แต่ถ้าคนมันไม่คืนะ คนที่มันเห็นแก่ตัว คนที่มันคิดแต่เอาเปรียบเขา จะมีวินัย ไม่มีวินัย จะมีกฎหมาย ไม่มีกฎหมาย มันเป็นอย่างนั้นแหละ แต่ถ้าคนเรามันดีขึ้นมา สิ่งนั้นจะทำให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข

ถ้าไม่มีกฎไม่มีกติกายเลย เราเอาอะไรเป็นบรรทัดฐานล่ะ แม้แต่มีบรรทัดฐานแล้วนะ คนที่เขาไม่มีเหตุมีผลของเขา คือคนที่เห็นแก่ตัว มันก็ยังไปตามประสามัน ฉะนั้น เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ “ในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห่ว” ทุกดวงใจว่าแห่ว ทุกดวงใจมีแต่ความทุกข์ ความร่ำร้อนในหัวใจ มันต้องมีที่พึ่งที่อาศัย ถ้ามีที่พึ่งที่อาศัยขึ้นมา แล้วพอที่พึ่งที่อาศัย ปฏิบัติไปมันติดขัดข้องไปหมด

เวลาขัดข้องไปหมดคนนะ เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกัน นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกวามนุษย์โง่กว่าสัตว์ สัตว์มันมีอิสรภาพของมัน มันมีเสรีภาพของมัน นกมันจะบินไปตามธรรมชาติของมัน เห็นไหม มันไปตามธรรมชาติของมัน แต่มนุษย์โง่กว่าสัตว์ โง่กว่าสัตว์เพราะอะไร เพราะว่ามันไปตามอิสรภาพของตัวเองไม่ได้

ฉะนั้น จะต้องมีการถูกตักเตือนขึ้นมา ถ้ามีการถูกตักเตือนขึ้นมา แล้วใครเป็นคนเขียนขึ้นมาล่ะ? ก็มนุษย์เขียนขึ้นมาเอง ถ้ามนุษย์เขียนขึ้นมา มนุษย์เขียนกฎกติกา มารอนสิทธิของตัวเอง ก็ต้องรอนสิทธิ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม พอสัตว์สังคม คนคิด จิตใจของคนเราไม่เหมือนกัน มันไม่เหมือนกัน มันคิดของมันตลอดไป เห็นไหม ประเทศที่เจริญแล้ว รัฐธรรมนูญของเขาไม่มีตัวอักษรนะ เขามีแต่ประเพณี ประเพณีของเขา เขาทำตามประเพณีของเขา เขายังไม่แถมออกนอกเรื่องนอกราวเลย ของเรามีกฎหมาย มีรัฐธรรมนูญ มีสิ่งใด ดีความๆ

นี่คำว่าตีความมันก็แฉแล้วแหละ แต่ถ้ามันมีหิริมีโอปปาติกะ ถ้ามันรู้ว่ามันไม่ควรมันก็ไม่ทำแล้ว ถ้ามันรู้ว่าไม่ควร ไม่ทำ ไม่ทำแล้วมันจะเจริญออกมาได้อย่างไรล่ะ แล้วเจริญของใครล่ะ ถ้าเจริญของกิเลส เห็นไหม เขาบอกโลกเจริญๆ โลกเจริญแล้วมีแต่ความทุกข์ ความร้อน ถ้าธรรม

มันเจริญละ ธรรมเจริญ เห็นไหม ธรรมมันเจริญเขาบอกว่ามันไม่เจริญ มันไม่เท่าเทียมโลก ยิ่งที่
คนมาวัดมาวา เขาบอกมีเวลาว่างทำไมไม่ทำมาหากิน ทำไมไม่แสวงหาผลประโยชน์ทางโลก

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ถ้าพูดถึงทางโลก ท่านบอกว่าท่านโง่มาก โง่ที่ไหน โง่คือว่าท่าน
ได้สิ่งใดมา ท่านเสียสละไว้ให้กับโลก คนจนผู้ยิ่งใหญ่ นะ หาทองคำ ๑๓ ตัน เงินอีกเท่าไรที่
เสียสละไว้กับโลกนี้ คือไม่เอาสิ่งใดเป็นประโยชน์ของตน แต่ถ้าเป็นทางธรรมนะ เป็นทางธรรม
ท่านเป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่เพราะท่านเสียสละของท่านตลอด ท่านพยายามพูดของท่านว่าท่านจะ
ใช้ชีวิตของท่านเป็นแบบอย่างให้พวกเรายึดเป็นคติใจ ท่านมีเท่าไรท่านเสียสละหมด ท่านไม่มีสิ่ง
ใดคิดตัวท่านเลยตั้งแต่ท่านเป็นพระเด็กๆ มาแล้ว

ตั้งแต่เป็นพระเด็กๆ ท่านเป็นผู้ปกครองอยู่ที่วัดพระศรีมหาธาตุ เป็นหน้าห้องของสมเด็จพระ
เห็นไหม ได้สิ่งใดมาเปิดให้คนอื่นหมด เปิดให้คนอื่นหมด ท่านมีโอกาที่จะแสวงหา ท่านมี
โอกาสที่ทำได้มา ท่านไม่เอารัดเอาเปรียบ จิตใจของคนที่เป็นธรรมๆ เห็นไหม แต่จิตใจของคน
ที่ไม่เป็นธรรมมันแสวงหาของมัน มันเอารัดเอาเปรียบตลอดไป

ฉะนั้น ถ้าเป็นธรรม ท่านบอกว่าท่านเป็นผู้ยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่เพราะในหัวใจของท่าน ท่านไม่
มีสิ่งใดเป็นประโยชน์กับท่าน แต่ถ้าเป็นทางโลกเขาว่าคนนี้เป็นคนโง่ คนเซ่อ คนไม่หา
ผลประโยชน์นี้ ประโยชน์ของท่านโลกนะ ถ้ามันจะมีขึ้นมา มันมีขึ้นมาเป็นจักรพรรดิ ถ้ามีขึ้นมา
มีขุนพลแก้ว ขุนนางแก้ว ขุนคลังแก้ว มันมีขึ้นมาด้วยอำนาจวาสนา ด้วยบุญกุศล มันมีของมันด้วย
บุญด้วยกรรม แต่ถ้ามันไม่มีขึ้นมา ทุกตะเจ็ญใจเวลาขึ้นมาเขาก็ขาดแคลนของเขา ถ้ามันมีขึ้นมา
โดยบุญกุศล สิ่งนั้นมันเป็นเรื่องของผลบุญ เราจะปฏิเสธสิ่งนั้นไม่ได้หรอก แต่ถ้ามันไม่มีสิ่งใดมา
นี้ของเรา เราสร้างเวรสร้างกรรมขึ้นมาใจ

นี่วัดตุ เห็นไหม ถ้าคนดี สิ่งที่เป็นวัตถุสิ่งนั้นก็ประโยชน์กับคนดีคนนั้น คนที่จิตใจเขา
พยายามจะเอารัดเอาเปรียบของคนอื่น นี่เขาแสวงหาวัตถุนี้ด้วยเจตนา ด้วยการกระทำ ด้วยการ
วางแผน ด้วยความรู้สึกลึกซึ้ง นันกรรมทั้งนั้นแหละ กรรมเพราะเห็นแก่วัตถุเป็นเรื่องใหญ่ นี่โลก
เจริญๆ ใจ แต่จิตใจของคน ศีลธรรมจริยธรรมมันตกต่ำไป แต่ถ้าศีลธรรมจริยธรรมมันเจริญออก
งามขึ้นมา สิ่งนี้แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง

ถ้าแผ่นดินธรรมมาก่อนนะ เงินทองมากน้อยแก่ไหนมันก็เจือจางกัน ดูแลรักยากัน แต่ถ้า
แผ่นดินทองก่อน ธรรมเอาไว้ข้างหลัง นี่ธรรมเอาไว้ข้างหลัง วัตถุเจริญก่อน วัตถุเจริญก่อนมันก็

ยุบขอบ ทีนี้มันก็อยู่ที่มูมมอม นี่ไงมันถึงบอกว่าถ้ามันมีกฎหมาย กฎหมายนี้เป็นขอบเขตให้คนไม่ก้าวล่วงสิ่งนี้ไป แต่จิตใจของคนต่ำ จิตใจของคนสูง ถ้าจิตใจของคนสูงนะ กฎหมายเขาทำดีกว่า นั่นเยอะเยอะ เขาทำดีมากกว่านั้นอีก

ถ้ามากกว่านั้นนะ นี่ถ้าคนมีศีล ๕ สิ่งนี้กฎหมายไม่ต้องบัญญัติไว้เลยก็ยังมี แต่เนี่ยเพียงแต่ว่าคนมีศีล ๕ หลวงตาบอกว่ามันมีบุญ ๕ ขอสีล ๕ ไปแล้วมันบุญเลย เพราะมันไม่ได้ทำอะไรเลย ศีลมันผูกกันแต่ที่ปากใจ แต่มันไม่มีความรู้สึกนึกคิดจากหัวใจออกมา ถ้าคุณงามความดีมันออกมาจากใจ มันทำแล้วมันทำไม่ได้หรอก มันทำสิ่งที่ผิดสิ่งนั้นไปไม่ได้เพราะมันมีความละเอียด มันมีความเกรงกลัวต่อบาป เพราะสิ่งนั้นมันจะให้ผลกับเรานะ

สิ่งที่เราแสวงหาในโลกนี้ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ชีวิตนี้เราก็ได้ใช้สอยแค่ชีวิตนี้เท่านั้นแหละ แต่บุญกรรมมันตามไป ผลของวิญญูะเวียนตายเวียนเกิดไป เวลาเราเกิดมาเราก็เหนื่อยเนื้อต่ำใจกัน ทำบุญกุศลกัน สร้างคุณงามความดีกันทั้งนั้นแหละ แล้วทำไมมันไม่สมความปรารถนา ไม่สมความปรารถนา

กรรมเก่ากรรมใหม่ นะ คำว่ากรรมเป็นอินไตย อินไตย ๔ เราจะเรียงลำดับไม่ได้เลย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุปเพณิวาสนาสติปัญญาย้อนอดีตชาติไปมันไม่มีที่สิ้นสุดแล้วของเรา เราทำมามากน้อยขนาดไหน กรรมเก่า เห็นไหม ถ้ากรรมเก่า คนที่เขาสร้างของเขามาดี มาถึงชาตินี้เขาก็ประสบความสำเร็จของเขา เราสร้างของเราอย่างนี้ เราสร้างมา ฉะนั้น ถ้าเราสร้างมาเราควรภูมิใจ เราทำมาเอง นี่สิ่งที่เราทำสิ่งใดมาก็แล้วแต่ เวลาผลตอบสนองมาถึงเรา เราต้องยิ้มสู้กับมันสิ ถ้ายิ้มสู้กับมันเป็นอริยสังแล้ว นี่เป็นอริยสังนะ

เพราะอริยสัง ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์เป็นสังจะ ทุกข์เป็นความจริง แล้วเราเผชิญกับทุกข์ เราจะแก้ไขไป นี่ถ้าเราเผชิญตรงนี้ ถ้าเราแก้ไขที่นี้ได้มันก็จบ แต่เราไม่แก้ไขที่นี้ไง เราไปน้อยเนื้อต่ำใจไป พอทุกข์มาเราก็รำร้อง เราก็ฟุ้งฟายของเราเองว่าทำไมเป็นอย่างนี้ ทำไมเป็นแบบนี้ มันเป็นแบบนี้ เราตั้งสติ เราแก้ไขของเราไป ถ้าเราแก้ไข นี่เป็นอริยสัง เป็นความจริง

ถ้าความจริง เห็นไหม นี่จิตใจที่เข้มแข็งมันไม่ได้อยู่ที่เงินทองมีมากมีน้อยใจ มันอยู่ที่จิตใจที่เข้มแข็ง นี่อริยทรัพย์ ทรัพย์จากภายใน ถ้าทรัพย์จากภายในมันแยกแยะได้ มันมีสติสัมปชัญญะ มันจะแก้ไขสิ่งนั้นด้วยปัญญาของเรา ไม่ใช่แก้ไขไปด้วยความฟุ้งฟาย ความฟุ้งฟายมันปิดกั้นปัญญาหมดเลย มันปิดกั้นปัญญาที่เราจะพิจารณาเหตุการณ์เฉพาะหน้าว่าควรจะทำอย่างไร ควรจะ

ทำอย่างไร ถ้ามีเหตุการณ์เฉพาะหน้า ถ้าเรามีสติปัญญา เหตุการณ์วิกฤตินั้นมันจะเล็กลงๆ จบแทบจะไม่เป็นปัญหาเลย แต่ถ้ามันฟูมฟายขึ้นมาซะ เหตุการณ์เล็กน้อยนั้นก็ใหญ่โตขึ้นมาจนเหยียบย่ำหัวใจเราจนเราคิดสิ่งใดไม่ออกเลย ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมา เราจะเผชิญกับอริยสัจเลย เราไม่ได้เผชิญกับวิกฤตชีวิตนี้ไง

วิกฤตชีวิตนี้มันมีทุกคนแหละ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมามันก็วิกฤตแล้ว เวลาจะเป็นจะตายขึ้นมามันก็วิกฤตทั้งนั้นแหละ แล้วคนต้องเจออย่างนี้ทั้งนั้นแหละ แล้วถ้าเจออย่างนี้ นี่ผลของวิญญูะ มันเป็นสถานะที่เป็นมนุษย์ เราปฏิเสธสิ่งนี้ไม่ได้ เราเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เป็นสัตว์เดรัจฉาน เขาปฏิเสธสถานะของเขาไม่ได้ สถานะของเขา ชีวิตหนึ่ง ทุกคนรักชีวิตทั้งนั้นแหละ รักชีวิตแล้วเราแก้ไขชีวิตนี้ไป ถ้าแก้ไขชีวิตนี้ไป บุญกุศลมันจะติดตามเราไป

ถ้าติดตามเราไป เห็นไหม การเกิดและการตาย นี่สมมุติ สมมุติเพราะอะไร เพราะมันเป็นผลของวิญญูะไง ธรรมชาตินี้สมมุติเพราะมันแปรปรวนตลอดเวลา มันแปรปรวนตลอดเวลา คุณใช้เวลาพายุมันเข้ามา เห็นไหม นี่มันเป็นอะไรล่ะ? มันก็เป็นมวลอากาศเท่านั้นแหละ แต่ทำไมมันฆ่าคนได้ล่ะ พายุเข้ามามันกวาดเมืองไป มันเป็นอะไรนั่นล่ะ? มันก็อากาศทั้งนั้นแหละ ลม น้ำทั้งนั้นแหละ แล้วทำไมมันทำลายคนได้ขนาดนั้นล่ะ มันไม่มีชีวิตด้วย

นี่เวรกรรมของคนเวลามันเจอสภาพแบบนั้น มันก็ต้องยอมรับสภาพแบบนั้น คำว่ายอมรับสภาพแบบนั้น ฉะนั้น อย่างนี้เป็นลัทธิยอมจำนน...ยอมจำนน ทำไมเราไม่ขยับเขยื้อนล่ะ ทำไมเราไม่หนีน้ำนั้นไปล่ะ เพราะอะไร เพราะมันคิดไม่ทันไง เหตุการณ์เฉพาะหน้า เหตุการณ์เฉพาะหน้าปัจจุบันธรรม แล้วปัจจุบันมันวัดค่าของน้ำใจคนเลย เวลาคนเจอวิกฤตนี้มันสั่นไหว มันหวั่นไหวไหม หัวใจมีสติปัญญาไหม ถ้ามีสติปัญญาของมัน นี่เพราะอะไร เพราะเราไม่ตื่นเต็นกับสิ่งนี้เลย

สิ่งที่เราไม่ตื่นเต็น มันไม่มีอะไรตายหรอก เพราะตายจากนี้จิตมันยังอยู่ของมัน มันเวียนตายเวียนเกิดถ้ามันมีบุญกุศล บุญกุศลเพราะอะไร บุญกุศลเพราะเราทำของเราเองใช่ไหม ถ้าเราทำขึ้นมามันมั่นคงใช่ไหม แต่ถ้าเราไม่ทำของเราขึ้นมา กฎหมายเขียนไว้นั้นแหละ แต่เราไม่มีอะไรในหัวใจเราไม่มีสิ่งใดตกค้างในใจเลย แต่ถ้ากฎหมายจะเขียนหรือไม่เขียนก็แล้วแต่ แต่จิตใจของเรา มีบุญกุศลของเรา มีหลักมีเกณฑ์ของเรา เห็นไหม อันนี้มันอบอุ่น

จะมีกฎหมายบังคับอันนี้เป็นบุญนะ ต้องได้บุญๆ แต่ถ้ามันทำบาปมันจะได้บุญใหม่ ถ้ากฎหมายเขียนว่าบุญๆ แต่มันทำบาปมันอยู่มันก็บาปของมันนั่นแหละ

สัจจะ อริยสัจจะ ไม่มีใครมาหลอกหลวงใครได้หรือก เวลาเราหลอกหลวงนะ เพราะเรามีความลัษณะสงสัย เพราะเรามีกิเลสในหัวใจของเรา เราถึงต้องเวียนตายเวียนเกิด แต่ถ้าเราชำระล้างของมันจนจบสิ้นไปแล้ว นี่ใครจะหลอกใคร ที่เราห่วงไหวกันอยู่ที่นี่ เราสงสัยอยู่ที่นี่เพราะเราหลอกตัวเองไง เพราะมันไม่จริงใจ ถ้ามันจริงขึ้นมาแล้วใครจะหลอกมัน

กฎหมายก็คือกฎหมาย ธรรมและวินัย สิ่งที่ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา กฎหมายนี้เราเป็นสังคมไทยเราก็ต้องยอมรับกฎหมายนั้นนะ แต่ถ้าเรามีธรรมของเราขึ้นมา มีสติปัญญาขึ้นมาเราก็มอง เราไม่ก้าวล่วงหรือก เราไม่ก้าวล่วงกฎหมายนี้หรือก แต่กฎหมายนี้เราไม่ต้องเป็นทาส เห็นไหม มนุษย์ไม่โง่กว่าสัตว์ สัตว์มันมีอิสรภาพ มันเป็นไปของมันตามอิสรภาพของมัน มนุษย์ก็เหมือนกัน มนุษย์ถ้ามีอิสรภาพของมนุษย์ แต่เราไม่ทำสิ่งที่กฎหมายห้ามมันไว้ เราทำแต่คุณงามความดีของเราเพื่อประโยชน์ของเรา

วันรัฐธรรมนูญเขาเขียนกฎหมายมาเพื่อบังคับคน เราก็เป็นคนคนหนึ่งเหมือนกัน อยู่ในสังคมนี้ก็ยอมรับกติกาของสังคม แต่จิตใจของเราพิจารณาเป็นธรรมๆ ใจ ให้เห็นว่าสิ่งนั้นใครเป็นคนสร้างขึ้น มา แล้วจิตใจของเราใครเป็นผู้สร้างขึ้น มา นี่กรรมมันทำให้หัวใจนี้มีบุญกุศลมีบาปอกุศล เวียนตายเวียนเกิดตามอำนาจของกรรมเรา แต่จิตของเรา จิตเดิมแท้ที่ปล่อยใส จิตเดิมแท้ที่ปล่อยใสมันอยู่ที่ไหน เราแก้ไขที่นั่นแล้วจบ

ผลของวิภูฏะไม่มีผลกับจิตใจที่พ้นจากทุกข์นี้ไป เอวัง